

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/267/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8511204823
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2012:8511204823.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnej veci navrhovateľa 1. O. M., nar. X.X.XXXX a 2. mal. Y. M., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom S., M. XX/X, t.č. bytom S., M. XXX/XXX, zast. opatrovníkom pre toto konanie Obcou Ľubotín, proti odporcom 1. P. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S., M. XX/X a 2. U. M., nar. X.X.XXXX, trvale bytom S., M. XX/X, t.č. bytom S., M. XXX/XXX, pr. zast. JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom so sídlom v Starej Ľubovni, Garbiarska 20, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že zapretie otcovstva, ktoré svedčí P. M., nar. XX.XX.XXXX voči maloletej O. M., nar. XX.XX.XXXX a Y. M., nar. XX.XX.XXXX z matky U. M., rod. W., nar. XX.XX.XXXX je p r í p u s t n é .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Mal. navrhovatelia zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa /ďalej ÚPSVaR/ podali dňa 30.09.2011 návrh, ktorým sa domáhali rozhodnutia o prípustnosti zapretia otcovstva.

Podaný návrh odôvodnil ÚPSVaR tým, že uznesením tunajšieho súdu č.k. 4P/207/2011-11 zo dňa 2.8.2011 bol ustanovený za opatrovníka pre maloletú O. a Y. na podanie návrhu o prípustnosť zapretia otcovstva k maloletým deťom. Maloleté deti pochádzajú z manželstva P. M., nar. XX.X.XXXX a U. M., rod. W., nar. X.X.XXXX. Manželstvo rodičov detí bolo rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 2C/1/2011-70 zo dňa 30.5.2011 rozvedené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 7.6.2011. Maloleté deti boli na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti matky U. M. a otec maloletých detí bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu mal. O. a mal. Y. sumou 60,- eur mesačne na každé z maloletých detí. Styk otca s maloletými deťmi súd neupravil. Dňa 13.7.2011 bol ÚPSVaR Stará Ľubovňa doručený podnet právneho zástupcu odporcu v 1. rade JUDr. Ivana Vanka na podanie návrhu na zapretie otcovstva, vzhľadom k tomu, že rodičom uplynuli zákonné lehoty stanovené Zákonom o rodine. Dňa 27.7.2011 sa na ÚPSVaR Stará Ľubovňa dostavila odporkyňa v druhom rade, ktorá uviedla, že nemá žiadne pochybnosti o tom, že odporca v 1. rade je otcom mal detí. Podľa jej vyjadrenia, tvrdenia odporcu v 1. rade uvádzané v podnete sa nezakladajú na pravde a v prípade, že súd na návrh odporcu v 1. rade nariadi testy DNA pre obe deti, nie je ochotná finančne sa podieľať na ich nákladoch a navrhla, aby tieto náklady hradil odporca v 1. rade. Zapretie, resp. určenie otcovstva je v záujme oboch maloletých detí a obom odporcom už uplynuli zákonné lehoty na zapretie otcovstva.

Právny zástupca odporcu v 1. rade v podnete na podanie návrhu na zapretie otcovstva uviedol, že v rozsudku o rozvoде manželstva nie sú uvádzané dôvody, ktoré k tomu viedli, ale odporkyňa v 2. rade verejne a neraz povedala, že deti narodené počas manželstva nie sú deťmi odporcu v 1. rade, že

ich otcom je iný muž. Aby sa odporca v 1. rade vyhol možným súdnym žalobám, nezverejnil identitu pravdepodobného otca, čo prenecháva na odporkyňa v 2. rade, ak sa preukáže, že odporca v 1. rade nie je biologickým otcom navrhovateľov v 1. a 2. rade. Právny zástupca odporcu v 1. rade ďalej uviedol, že odporca v 1. rade má naliehavý právny záujem na podaní návrhu o prípustnosti zapretia otcovstva, nakoľko ide ako o úpravu rodičovských práv, tak aj povinností do budúcnosti a právnu istotu. V rámci konania o zapretie otcovstva okrem výsluchu účastníkov žiadal aj o vykonanie skúšok DNA, ktoré bez akýchkoľvek pochybností určia alebo zaprú otcovstvo k mal. deťom.

Uznesením č.k. 4P/267/2011-11 tunajší súd ustanovil maloletým navrhovateľom v 1. a 2. rade kolízneho opatrovníka Obec Ľubotín.

Súd zaslal podaný návrh na vyjadrenie účastníkom konania a poučil ich o ich procesných právach a povinnostiach.

Odporca v 1. rade vo svojom vyjadrení k návrhu uviedol, že tvrdenia, že deti nie sú jeho sa vyskytli už pri narodení navrhovateľky v 1. rade. Po dedine sa šírili reči, že navrhovateľka v 1. rade nie je jeho. Odporca v 1. rade mal pochybnosti o otcovstve, ale odporkyňa v 2. rade mu neustále tvrdila, že nemá počúvať reči ľudí a nakoľko ju mal rád, tak sa jej snažil veriť. Matka odporcu v 1. rade mu taktiež povedala, že navrhovateľka v 1. rade asi nie je jeho, lebo v tom čase, ako odporkyňa v 2. rade otehotnela, bol odporca v 1. rade v zahraničí a termín pôrodu vôbec nekorešpondoval s tým, kedy s ním mohla otehotnieť. Po rozvode manželstva odporcov v 1. a 2. rade tvrdenia, že navrhovateľka v 1. rade nie je dcérou odporcu v 1. rade zintenzívnili, ľudia začali otvorene hovoriť, že či je odporca v 1. rade ochotný sa celý život starať o cudzie deti, alebo konečne otvorí oči. Postupne ako deti rástli, začal si odporca v 1. rade všímať, že sa nepodobajú ani naňho, ani na rodinu odporkyne v 2. rade. Po rozvode manželstva odporca v 1. rade zistil, že ho odporkyňa v 2. rade vo viacerých veciach oklamala, a preto jej už neverí. Odporkyňa v 2. rade mu viackrát aj vykričala, že deti nie sú jeho, nepraje si, aby sa s nimi stretával a jeho stretnutiam s deťmi bráni.

Právny zástupca odporkyne v 2. rade v stanovisku k návrhu uviedol, že návrh mal. detí na rozhodnutie o prípustnosti zapretia otcovstva považuje jednak za nezákonný, nesprávny, zakladajúci sa na nepravde a takisto za nejasný, nezrozumiteľný a neurčitý. Svoje stanovisko odôvodnil tým, že z rozsudku o rozvode manželstva a schválenej rodičovskej dohody vyplýva, že odporca v 1. rade súhlasil s rozvodom a dobrovoľne pristúpil na schválenie rodičovskej dohody, čo poukazuje aj na tú skutočnosť, že je otcom mal. detí a svoje rodičovské práva k nim si bude dobrovoľne plniť. Ďalej poukázal na prvú domnienku otcovstva uvedenej v § 85 Zákona o rodine, v ktorej sa uvádza, že za otca dieťaťa sa považuje manžel matky dieťaťa, ak sa dieťa narodí v čase od uzavretia dieťaťa do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné. Skutočnosť, že odporca v 1. rade je skutočným biologickým otcom navrhovateľov v 1. a 2. rade potvrdila aj odporkyňa v 2. rade, ktorá sa dňa 27.7.2011 dostavila na ÚPSVaR Stará Ľubovňa a uviedla, že nemá žiadne pochybnosti o otcovstve odporcu v 1. rade k obojmu mal. deťom. Právny zástupca odporkyne v 2. rade uviedol, že tvrdenie, že zapretie otcovstva je záujme oboch mal. detí považuje za nesprávne, zavádzajúce a účelové a nie je mu známy dôvod, v ktorom spočíva konkrétny záujem mal. detí na zapretí otcovstva. Táto okolnosť nebola v žiadnom prípade bližšie zdôvodnená. Od narodenia detí odporcu v 1. rade ani v jednom prípade nespochybňoval svoje otcovstvo k navrhovateľovi v 2. rade, ktorý má v súčasnej dobe 11 rokov, ako k navrhovateľke v 1. rade, ktorá ma v súčasnosti 6 rokov. Právny zástupca odporkyne v 2. rade poukázal i na Dohovor o právach dieťaťa prijatý Valným zhromaždením Spojených národov 20. novembra 1989, v ktorom sa uvádza, že jedným z prvoradých záujmov spoločnosti by mala byť ochrana rodiny ako základnej jednotky spoločnosti a vytvorenie prirodzeného prostredia pre rast a blaho detí. Predovšetkým záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už ide o postup vykonávaný zariadeniami sociálnej starostlivosti alebo súdmi. Dieťaťu je dôležité zabezpečiť potrebnú ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom je vždy potrebné brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov za dieťa právne zodpovedných. Právny zástupca odporkyne v 2. rade uviedol, že dieťa má právo na to, aby nebolo bezdôvodne oddelené od svojich rodičov a zároveň, aby dieťa udržiavalo pravidelný osobný kontakt a priame vzťahy s oboma rodičmi. Z uvedených skutočností podľa právneho zástupcu odporkyne v 2. rade jednoznačne vyplýva, že mal. deti majú právo poznať oboch

rodičov, právo na výchovu a starostlivosť od oboch rodičov a predmetný návrh na zapretie otcovstva nie je vôbec v záujme navrhovateľov v 1. a 2. rade, ale práve naopak, že pripustením predmetného návrhu by došlo k ohrozeniu ich záujmov. Vzhľadom na uvedené žiadal súd návrh o prípustnosti zapretia otcovstva v plnom rozsahu zamietnuť.

Pojednávania dňa 31.1.2012 sa nezúčastnil odporca v 1. rade a kolízny opatrovník navrhovateľov v 1. a 2. rade, u ktorých bolo doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané. Kolízny opatrovník navrhovateľov v 1. a 2. rade svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 2.12.2011 z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti. Odporca v 1. rade svoju neúčast' na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil. Súd preto v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti odporcu v 1. rade a kolízneho opatrovníka. Do spisu bolo doručené ospravedlnenie odporcu od JUDr. Ivana Vanka, avšak súd konštatuje, e v spise sa nenachádza žiadna plná moc na zastupovanie v tomto konaní uvedeným advokátom.

ÚPSVaR Stará Ľubovňa na pojednávaní uviedol, že keďže bol súdom ustanovený za opatrovníka navrhovateľov v 1. a 2. rade na podanie návrhu o prípustnosti zapretia otcovstva, tak predmetný návrh na rozhodnutie o prípustnosti zapretia otcovstva podal.

Odporkyňa v 2. rade na pojednávaní uviedla, že otcom oboch maloletých detí je odporca v 1. rade a nemá problém podrobiť sa testom DNA. Uviedla, že tvrdenia týkajúce sa toho, čo hovoria ľudia, sa nezakladajú na pravde.

Právny zástupca odporkyne v 2. rade uviedol, že žiada návrh v celom rozsahu zamietnuť aj z dôvodu poukazujúc na § 86 Zákona o rodine, ktorý jednoznačne hovorí, že manžel môže do 3 rokov odo dňa keď sa dozvie, že sa jeho manželke narodilo dieťa zaprieť na súde, že je jeho otcom. Taktiež namietal aktívnu legitímáciu, lebo Zákon o rodine hovorí, že „manžel matky môže do 3 rokov podať návrh“ a nie kolízny opatrovník, resp. ÚPSVaR. Podľa názoru právneho zástupcu odporkyne v 2. rade, je tu nemiestna aktívna legitímácia a keď manžel matky vedel, že nie je otcom detí, mal on sám podať návrh, resp. jeho právny zástupca. Právny zástupca odporkyne v 2. rade uviedol, že z konania odporcu v 1. rade má pocit, že tento sa skrýva za ÚPSVaR, aby neznášal trovy konania, ktoré by tým vznikli. Odporkyňa v 2. rade sa nebráni konaniu, ale je otázne, kto bude znášať trovy konania, ktoré vzniknú, a to náklady spojené s DNA a taktiež trovy právneho zastúpenia. Právny zástupca odporkyne v 2. rade teda namietal aktívnu legitímáciu a lehoty a žiadal uhradiť odporkyni v 2. rade trovy konania. Právny zástupca dal na zváženie súdu potrebu a nutnosť vypočítať odporcu v 1. rade, ktorý dal v podstate podnet na podanie predmetného návrhu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom zástupcu navrhovateľov v 1. a 2. rade na podanie návrhu o prípustnosti zapretia otcovstva, výsluchom odporkyne v 2. rade a jej právneho zástupcu, oboznámil sa z obsahom predmetného spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

Z manželstva odporcov v 1. a 2. rade sa narodili maloleté deti O., nar. X.X.XXXX a Y., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom č.k. 2C/1/2011-70 zo dňa 30.5.2011 tunajší súd manželstvo odporcov v 1. a 2. rade rozviedol a maloleté deti na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky (odporkyne v 2. rade), pričom otca mal. detí (odporcu v 1. rade) zaviazal prispievať na výživu mal. O. a mal. Y. po 60,- eur mesačne na každé z mal. detí. Odporca v 1. rade už počas manželstva nadobúdal pochybnosti o svojom otcovstve k maloletým deťom a tieto sa po rozvode manželstva ešte prehĺbili. Vzhľadom na to, že rodičom mal. detí uplynula ustanovená lehota na zapretie otcovstva, otec maloletých detí sa obrátil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni s podnetom na podanie návrhu na zapretie otcovstva. Uznesením č.k. 4P/207/2011-11 zo dňa 2.8.2011 bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni ustanovený za opatrovníka maloletých detí (navrhovateľov v 1. a 2. rade) na podanie návrhu o prípustnosť zapretia otcovstva k maloletým deťom.

Predmetom konania je rozhodnutie o prípustnosti zapretia otcovstva k mal. deťom O. M., nar. X.X.XXXX a Y. M., nar. XX.XX.XXXX.

Podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom.

Podľa § 96 ods. 2 Zákona o rodine ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva.

V tomto konaní súd posudzuje oprávnenosť nároku mal. detí a ich záujem na tom, aby bolo určené, kto je ich biologickým otcom. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že to, aby bolo určené, kto je biologickým otcom detí je v ich skutočnom záujme. V zmysle článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa má dieťa právo poznať svojho otca a tiež právo na jeho starostlivosť. Navrhovatelia majú preto právo poznať, či odporca v 1. rade je ich biologickým otcom alebo nie. Podľa názoru súdu je v záujme navrhovateľov v 1. a 2. rade, aby sa uvedené pochybnosti odporcu v 1. rade buď vylúčili alebo potvrdili v konaní o zapretie otcovstva, a to tým viac, že ak sa tieto pochybnosti odporcu v 1. rade vylúčia, môže to pozitívne ovplyvniť vzťah odporcu v 1. rade k maloletým deťom.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenie súd určil, že zapretie otcovstva, ktoré svedčí odporcovi v 1. rade voči maloletým navrhovateľom v 1. a 2. rade z matky - odporkyne v 2. rade je prípustné.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že keďže navrhovateľom v 1. a 2. rade, ktorí mali vo veci plný úspech, by prináležala náhrada trov súd potrebných na účelné uplatňovanie, avšak títo si žiadne trovy konania neuplatnili a zo spisu im žiadne nevyplývajú, súd účastníkom konania náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže

podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.